Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus Divendres 11 de Febrer de 1898 — Núm. 3.472

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas.
n provincias trimestre . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pís primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix rápidament usant lo **Tos**

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. **Tos**

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantisada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

D. EDUART BORRÁS PEDRET

METJE-CIRURJIÁ

ha trasladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Notas regionalistas al extranger

BOHEMIA

Las intranzigencias dels unitaristes es lo que més convé als esplets regionalistas. No parlarém de nostra terra pera demostrarho, perque es un fet que tothom coneix. Bon exemple'ns dona la Bohemia ahont las brutalitats comesas pels alemanyistas contra l' esperit del poble tcheque han fet que 'l renaixement de la cultura popular en totas sas manifestacions hagi pres en poch temps un esclat que pochs anys enrera hauría sigut considerat impossible. Vegis, sino, lo que escriuhen á un periódich local, que no 's pot consideror com á regionalista: «La protesta dels tcheques contra la absorbent dominació alemanya ha produhit sos resultats. A Praga y en las principals ciutats y vilas del antich realme de Sant Wenceslau, han aparegut innombrables periódichs escrits en la llengua nacional. Casi tots ells dedican gran espay de sas columnas á relatar fets, exhumar tradicions, glorificar episodis de las llegendarias lluytas sostingudas contra 'ls alemanys, á recordar costúms que 'l temps ha fet caure en desùs y á predicar lo retorn als temps é institucions que marcaren la edat d' or de la Bohemia.

«Aqueixa llevor, que han sembrat y sembran cada dia 'ls periódichs, ha produhit sos naturals resultats. Un aplech de joves entussiastas que deu anys enrera haurían brillat escribint en alemany, han donat á llum una série de novelas y poemas escrts en tcheque en los quals batega tota la inspiració y esclata tot l' entussiasme de las rassas no gastadas per llarchs sigles de civilisació y de feblesa. Alguna d' aqueivas novelas recorda la factura senzilla y grandiosa del «Tarass Bulva» de Gogol, y evoca ab extraordinaria forsa de sentiment aqueixes llegendarías figuras que han produhit totas las rassas, y que son sa personaficació més acabada, aixís com son sagell de gloria més pur.

»Aqueix travall de resurrecció que algunas vegadas serveix sols pera fer entristir per la comparació que involuntariament s' estableix entre 'l passat y 'l present, te sovint la ventatja de fer reviure la llevor de virtuts que 's creyan ja mortas perque estavan soterradas; be aixís com los grans de blat troban en lo fons de la Gran Piràmide, plantats després de trenta sigles de quietut, grillaren, «demostrant que en lo fons de tot organisme si no mor jamay lo principi actiu, encare que sembli que ja no pot contarse ab ell.»

»En la teatro també 's representan molts dramas y comedias que tendeixen al mateix fí que las citadas produccions literarias. Ab tot, la emoció intensa que una obra teatral produheix quan está escrita per una ma mestra, no ha sigut encare sembla en cap teatro de Praga. Lo dia que aixó succehís, podría dirse que 'l poble tcheque está en condicions pera probar lo que tan bon resultat ha donat als húngars, perque allavors l' entussiasme del *resorgimento* hauría arribat á son cim.

»Lo renaixement literari d' aqueix poble eslau, es dels més potents que registra la historia.»

¡Quanta similitat no presenta 'l poble tcheque en aquest punt de sa renaixensa literaria ab nostra Catalunya! ¡Quantas esperansas no fan concebir aqueixa coexistencia de causas y efectes en dos pobles no diferents y tan allunyats, y qué sense saberne casi l' un del altre van á un mateix fí, per idénticas vías.

Qui no ho vulga veure, ni compendre, pitjor ell.

***

La comissió parlamentaria del club tcheque ha publicat un comunicat en lo qual se diu que 'l gobern esta resolt à plantejar en la próxima Dieta de Bohemia un debat sobre la cuestió de las llenguas, procurant precisar coydadosament son criteri en aquest assumpto y esforsantse en atenuar los antagonismes. Los tcheques, declaran sos representants, no han jamay refusat ni refusan en los moments actuals contribuhir á la solució pacifica de las cuestions nacionals, baix la reserva, absolutament natural, de que la igualtat dels drets del poble tcheque sia plenament garantida. Lo ministre, en vista d' aquestas manifestacions. ha promés que no s' ordenaria res que fos perjudicial á la igualtat dels drets de la llengua tcheque, ó á la individualitat del realme de Bohemia; en ressortir moltas vegadas la necessitat absoluta, en interés del imperi y de Bohemia, d' arribar á una solució satisfactoria en la cuestió de llenguas.

Reunit ja 'l «Laudtag» de Bohemia, lo comte Bocquy ha proposat lo nombrament d' una comissió encarregada de presentar proposicions concretas pera la solució de la cuestió avans dita.

P. C. y G.

Nostre Deu-vos-guard'

Aquest es le titul ab que 's presenta definint lo seu plausible programa, lo nou campió local «La Nova Catalunya», revista que segurament está cridada á desempenyar un lluhit paper dins lo renaixement literari ja que á los qui la redactan no 'ls manca entussiasme, ni inspiració y molt menos bona voluntat pera satisfer l' exigent y refinat gust del *dilletanti* de las lletras.

Reproduhint l' article com ho fem y ab gust, ne necessitavan per cert, á aquells que desde ahir son companys nostres en la prempsa, dels nostres elogis ni de nostra recomendació pera que duri la seva obra, per demunt de totas aquest que sense cap fí noble, venen à prostituhir á la prempsa.

Heus aquí com rahonan los que senten l' art y per son explendor se preocupan.

«Venim plens d' esperances i de forces, propies de la joventut, a lluitar per Cathalunya i pera totes les manifestatións de vida cathalanes. No recularém devant de res, mentres se pugui vence am la vida. Ni les burles dels estùpits ni el poder del poderosos ens deturaran. Venim decidits á lluitar desesperadament am uns i altres preuent per escut la patria cathalana i 'l Art cathalá.

En el camp sociologic proclamarém una Cathalunya lliure i grand per ses institutións purament cathalanes i fundades sobre les bases de una sociologia informada pdr la justitia y les necessitats de nostre poble, digne de meylor sort que la que li ha tocat durant tans segles de sclavitut política i moral com esta soff i it. Igual dirém en quand al Art Els que verament estimen l' art, tenim la obligatió de no deixar passar mes sens protesta lo que stà passant am la nostre litteratura. Som un poble diferent del casteylá y no devém seguir son exemple, aplaudint estupidesas y glorificant nulitats que indirectament ens han portat á una ruina moral i intellectual, verdedera chausa de nostre actual ruina material. Ells han convertit el temple del art grec en un burdell de vividors y prostitutas. Autors y empressaris son els archabots de les coyles de cómics y comiques que serveixen al public degradat l' art prostituhit pera guanyar-se amb eyl la seva miserable existencia.

Els poetes, temerosos i avergonyits, s' estant tencats à casa trebaylant silenciosos en la soletat la cadentia i

la beylesa i el vígor de sos pensaments, entant que l' ignorantia erigída en geni pel sufragi univerçal d' un poble estupit, escampa als cuatre vents les fuyles ahont hant stampat llurs aborts intellectuals, escarni de la beylesa i dignitat humanes.

Els prosadors casi no gosan a sortir no atrevint-se a desafiar l' enorme exércit dels erigits poetes, i els pocs que els secundan en sa tasca, ho fan amb el mateix mal-art que eyls, descrivint les coses mes vulgars i insustancials de lo vida, cantant l' escuma de la creatió, mentres que hachesta s'escapa a ses mirades i vola lliure per les regions del verdader art, acaritiant am ses febbles ales el pensament dels verdaders artistes que s' hi saben agermanar per tenir en son si aqueyla divina gratia que els fa sentir tot el beyl i enlairat de la vida, que s' escapa a la comprensió de les naturaleses vulgars i estúpides.

Heus-a-qui doncs embastada nostre tasca. Vingan a nostre costat els que se sentin artistes, combátin-nos els que no els agradin nostres idees; nosaltres no els tindrém pietat, com no se en pod tenir al insecte que destruheix una flor que el sol i la rosada han desclós misteriosament».

LA REDACTIÓ.

Las senyoretas del «Coin»

D' aquest títul s' ha servit un apreciable redactor de *La Autonomia*, pera escriure en sa edició d' ahir quatre ben comptadas ratllas que lo mateix se poden pendre per una *instantanea*, que com á fruyt d' una pensa que sense adonarsen que copiava, volía crear.

Lo que diu lo company Savé en sas pocas ratllas, es tan violent, que 'ns estranya que periódich tan serio com *La Autonomia* se las empassés tan facilment.

Que la admóstera d' una societat com «El Olimpo» está prostituida es cosa que nosaltres n' hem de protestar; y que en lo rostre d' aquellas senyoretas s' hi dibuixa l' asco, lo cansanci, y 'l fastich de la vida que portan, no mes ho veuría éll que sens dubte está iniciat en las cosas de la psicología, donchs pera tota aquesta societat, á la que éll s' avergonyeix de pertaneixer, las caras de las senyoretas que jugan al *coin*, ¡cosa estranya! no mes revelan molta decencia y bona educació, presentantse devant del públich com á bonas noyas de sa casa: y consti que á cap coneixém, ni á cap hem parlat; las jutjám d' impresió com ho fa l' articularista.

La dona serveix algo mes que pera satisfer nostres desitjs en una ó altra forma, puig que ningú com aquest sér privilegiat per la naturalesa, atresora en son cor, mes capdal de sentiments d' amor y noblesa.

Ofendrelas sense motiu justificat, calificarlas, no mes que perque exerceixen una professió determinada com lo joch del billar de que ab ella satisfan los desitjs de la bestia humana, ho trobém tan inoportú, que no hem pogut per menos, sense que ningú nos hi incités de parlarne de cullita propia, pera tornar pel bon nom de la nostra població.

Asquerós trobém l' article y estèm segurs que els llavis de totas las personas que l' han llegit expontaneament s' haurán obert pera protestarne.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 10 de Febrer de 1898
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	769 760	77 74	'	4'1	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS Maxima	Minim.	Term. tipo	VENTS direccio	NUVOLS classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 27 Sombra 15	4	8 12	S. S.	Cumul	0'4 0 2

A la tarde d' ahir fou conduhit al cementiri general lo cadavre del que fou en vida Mossen Francisco Vilella Segura mort repentinament als 86 anys d' edat al demetí d' ans d' ahir á la Casa de Caritat ahont diariament celebran lo sant sacrifici de la missa.

Dit corteig fúnebre se componía de tota la clergía de la ciutat desitjosa de rendir tribut á son company, y d' un numerós acompanyament de seglars, no faltanthi los acullits de la Casa de Caritat.

Lo referit clergue era un sacerdot popularíssim puig á totas horas tant de dia com de nit, en que anava provehit d' un fanalet, acudía á donar consol ó auxilis espirituals als malalts ó moribunds de que ell arribava á tenir noticia, de totas las classes socials especialment la proletaria, á la que entregava lo sobránt que li resultava de la vida austera que sempre havía portat sent un religiós modelo y un home exemplar.

Que Deu hagi recullit en son sí al virtuós sacerdot.

—

Los dependents de Consums feren ahir bona presa puig los del portal de Valls descubriren un moltó fet á quarts que 's tractava d' introduhir fraudalentament.

No fou sols lo indicat lo que agafaren puig també caigué en sas mans una porció de tocino fet á trossos y onze pans que al ser descuberts abandonaren los matuters.

Per lo que 's veu no fan l' orni com vulgarment se diu los guardas de consums.

—

Per ser avuy l' aniversari del adveniment de la República á Espanya, los partidaris d' aquesta forma de govern se reunirán en fraternal banquet pera celebrar dit aconteixement, en las dos societats republicanas que existeixen en nostra població.

Axís mateix serán adornadas las fatxadas de ditas societats segons tenen per costum fer cada any en semblant dia.

—

Desde las últimas plujas ha quedat fora de lloch en la Reseta de Suquer, en lo traspás del carrer de Sant Miquel, una grossa pedra que formava part de dit passadís de manera que aixís com fa falta á dit siti, sobre al mitj del carrer per lo motiu de que pot fer volcar algún carro.

Ho avisém á la secció de Foment del Municipi perque 's digni fer posar dita pedra en son lloch.

—

A la matinada d' ahir á cinch horas poch mes ó menos, se declará foch á la casa número 7 del carrer del Hospital que forma part de la núm. 10 y 12 del arrabal de San Pere, en la que hi ha instalat un forn de coure pa.

Al apercibirse del sinistre acudiren, com en semblants cassos s' acostuma, molts vehins y algúns dependents del Municipi, contribuhint tots á que 'l foch no prengués mes increment y logrant per fí reduhirle gracias als traballs y esforsos de tots.

Lograt l' objecte, l' amo de la casa que resulta ser D. Manuel Barbará Caixes, en lloch de donar las gracias, com tota persona mitjanament educada hauría fet, á tots los individuos que desinteressadament havían acudit á apagar lo foch, se desfeya en queixas y paraulas inconvenients contra l' autor ó autors de haverse tirat á tera la ximeneya principal origen del foch, lo que, advertit per lo Sr. Tinent d' Alcalde D. Joan Vergés y Marca que acudí també á la casa, feu entendre, ab rahons convincents, la imprudencia de las paraulas vertidas per dit Sr. Barberá per havérseli causat dit ensignificant perjudici, cuant aquest n' hi havia estalviat sens dupte altres de majors.

—

Avuy se posa á la venda en nostra ciutat la revista modernista titulada «La Nova Catalunya» que creyem está destinada á cridar poderosament l' atenció de Catalunya per las firmas que la redactan y per la naturalesa de sos treballs, puig es la primera que s' emprén una purificació complerta de la llengua catalana, fentlo un idioma que pot figurar sens temor al costat de las llenguas literarias mes notables de Europa. Lo lector pot formarse una idea del valor del primer número llegint lo sumari dels treballs que conté.

«Nostre Deu-vos-guard', per La Redacció. Catalunya y avant, per Joseph Aladern. La idea nova, per F. Mario. La Vida mental de fora, per X. Les nostres reformes orthographiques, per Miquel Ventura. Alphons Dandet, per J. Aladern. Les vostres mans, aimada, per Joan Perez Jorba. Niné, per Hortensi Güell. Sátira, per Claudi Mas y Jornet. Grabats: Alphons Daudet.—Inicial.» Lo preu de la revista, apesar de sas notables condicións, no val mes que 10 céntims lo número.

(Tercer) (26)

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

llegit per don Ferrán Girbal y Jaume en la inauguració de la secció de Bellas Arts del Centre Escolar Catalanista.

ran com qui diu: ¡Que está de broma vosté!... Vagi, vagi á enganyar tontos».

Jo vaig pensar en las festas de carrer del meu poble y las anadas á las ermitas y fonts, y no vaig parlar. No m' haurían cregut.

A propósit de la borratxera, un estudiant me va dir sense pensarhi, y ab tota serietat: «A un borracho no se le pega, por más que diga!... ¡Tó!... (1) Cualquiera se puede hallar en el mismo caso!...» Aixó en aquella terra potser es una veritat.

***

Un día, passant per la plassa de Solanilla, vaig trobar unas quinze ó vint donas agafadas pel bras unas ab altras, fent una sola fila, saltant á compàs y cantant un estribillo per l' estil d' alló de

Quan fa sol y plou
las bruixes se pentinan,

y derrera d' ellas un rast d' homes en la mateixa forma y fent lo mateix. Si haguessin estat noys m' hauría pensat que sortían del colegi pero eran tots més vells que jo, y no m' esplicava aquellas demostracions d' alegría. Un amich catalá que m' acompanyava 'm va dir que alló era un casament: que una d' aquelias donas s' havía casat ab un d' aquells homes y que se n' anavan á casa ab la forma de costúm en lo país; saltant á compás y cantant aquell

tra-la-la; tra-la-la.

¡Válgam Deu, quina decepció!...

Jo, al comparar aquell xibarri en celebració del casament, me vaig recordar dels casaments al camp y á la montanya catalana ab la riolera y sana alegría dels fadrins y fadrinas del plá del Ampurdà, ab la serietat típica y venerable, ensempe que pintoresca, dels vells del camp de la Garrotxa, aquells jayos ab gambeto,... aquellas noyas ab caputxa... y la meva terra 'm va semblar cosa de rondallas; una mena d' «Arcadia felis,» paradís encisat ó terra de promissió que jo, com Moisès, havía vist... ¡Quin contrast!...

Al camp de Salamanca vaig veure repetidas vegadas lo *baile charro*, que s' acompanya ab gralla, un tabal grossíssim y cada un dels balladors ab castanyolas á las mans: lo ballador fa un serie de dibuixos y moviments rápits ab los peus, que la balladora copia, sempre ab los brassos alsáts, encare que no tingan castanyolas. De tant en tant donan algun giravolt en rodó, sempre ab la vista fixa, igual que si juguessin á fer posturas y agafar mosquits enlayre.

Aquell ball te algo de la fatxenda dels portuguesos y de las contorsions del balls andaiusos.

Tots son molt balladors. Y ja de cinch á sis anys aprenen á aixecar los brassos y á trotar de gayrell, que semblan baldufas.

Nosaltres ballém la sardana...

Aquell poble no es inteligent ni artista. En tot lo temps que vaig esser entre gent del camp, no vaig poguer recullir ni una tradició ni una cansó popular, res que 'm fes coneixer la seva vida passada, conservada en lo criteri del poble mateix.

De cansons propias no crech que 'n tingan; las que vaig sentir eran d' actualitat més ó menos estantissa pero vinguda de ciutat. Cantan ab calma com si ne sabessin be la tonada, allargant las notas y fentho acabar tot ab un ó dos compassos de cuatre á temps «lento,» com per ferhi un eco indefinit, estirat, nassal y pesadíssim. També hi he sentit andalusos.

Una particularitat: entre 'ls «charros» es lo millor cantador aquell que més aprima la veu y la falseja perque sembli de dona.

De la moral d' aquells pobles (los que jo conech, tots; potser los altres son diferents), val més no parlarne. Alló de las «pasiegas» es allí també, sino que s' he quedan á casa.

Podría citar lo poble ó pobles ahont son, donchs aquestas noticias, suministradas per ells mateixos.

Tantas cosas novas me feren pensar en alló de que l' «Africa» comensa á l' altra banda dels «Pirineus,» y en aquellas regions me va semblar justíssim y fins pot ser delicat.

La agricultura se troba en un estat rudimentari, primitiu, sense coneixer instruments moderns pel conreu dels camps, ni sisquera fer us dels adobs, que apenas gastan. Deixan las terras d' un any per l' altre; aixís la terra reposa y hi ha cullitas gracias á la terra, no als seus esforsos. La escrupulositat de nostres pagesos aprofitant la terra y deixanthi apenas camí entre un camp y l' altre, allí es al revés, y 'ls criminals per anar d' una propietat á l' altre semblan carreteras.

(1) Aixís com á Valladolid diuhen *¡Velay!* á Salamanca diuhen *¡Tó!* ... Vaig sentirne un romans, ó lo que fos, que no vaig apuntar y es llarch, que comensa, en substancia:—*Tó, ¿de dónde vienes?—Tó de Samanca*...—Ve á ser una sátira per l' estil d' alló:—*Corat. ¿d' hont vens?—Carat; del camp!*... etc.

Desitgem al novell colega forsa prosperitat y que no desmahi en la defensa dels patriótichs ideal que sustenta.

—

Lo darrer diumenge ocorregué á La Pobla de Lillet un desgraciat fet. En una casa d' aquell poble un nen de dotze anys tingué la mala idea de despenjar una escopeta que hi havía en la sala, y al tocarla s' enjegá l' arma deixantlo mal ferit. Al soroll de la detonació acudiren los pares del nen, recullintlo y trobant que la bala se li havía clavat á la cuixa dreta, causantli una ferida tan grave que fa temer per sa vida.

—

Tan prompte com se rebi en lo Ministeri de la Guera lo cuadro d' embarc que s' ha de enviarhi un d' aquets dias la Companyía Trasatlántica, se comunicarán las ordres pera que sian concentrats los reclutas de las regions que perteneixin al mateix cupo.

Se han comunicat ordres telegràficas á 'ls capitans generals de las regions 6.ª y 8.ª pera que siguin cridats á concentració tots los reclutas del cupo de Ultramar perteneixents á Cuba.

Dits contingents pujan á 1.300 homes, y han d' embarcar los de la 6.ª regió en Santander lo dia 20, y 'ls de la 8.ª en la Coruña lo dia 21.

—

Lo dia d' ahir, com los anteriors, transcorregué benigne y ab un sol que molts dias de primavera envejarían.

Y que duri.

—

Llegím en l' últim número del «Butlletí de la Institució Catalana de Música» que, á pesar de la activitat que s' havía pres pera poguer verificarse la «Fiesta de la música catalana» lo dia de Sant Jordi, no podrá celebrarse dita festa per mes que s' accelerin los travalls pera aixó.

Afegeix que tan prompte com l' Ajuntament de Barcelona acordi la subvenció que donará pera la citada festa, se senyalarán las recompensas, que serán entregadas pera las obras premiadas, publicantse inmediatament la convocatoria, fixant la fetxa en que 's verificará.

La comissió organisadora que portará á cap la realisació de la primera festa ha quedat constituhida en la següent forma: don Joan Gay, president; don Aleix Togores y don Joseph Guardiola, secretaris; don Francisco Peró, tresorer; don Jaume Massó Torrens, contador; don Domingo Mas, arxiver; don Ramón Font, don Ramón Pichot y don Joseph Lapeyra, vocals.

—

Se diu que en vista dels travalls que existeixen actualment en los arsenals del Estat y la escassetat de personal d' enginyers de la armada, lo ministre de Marina dictará en breu una disposició cridant al servey actiu á tots los individuos d' aquell cos que 's troban en situació de supernumeraris.

També, y per la mateixa rahó, es probable que s' obrin las Escolas d' enginyers y artillers de la armada, tancadas fa sis anys.

—

S' ha comunicat á las capitanías generals y comandancias militars que 'ls 6.000 soldats del exércit de Filipinas que han de regresar á la península embarcarán en los meses de Febrer, Mars y Abril.

—

Ha quedat constituhit lo Gobern de Puerto Rico en aquesta forma:

Presidencia: Quiñones.
Gobernació: Muñoz Ribera.
Hisenda: Juncos.
Obras públicas: Hernández López.
Agricultura: Quiñones (Severo).
Instrucció pública: Ressi.

—

Lo corresponsál del «Evening Past» diu que la guerra dels Estats Units ab Espanya es mes remota que may y que 'l estat de relacions entre abduas nacions no ha sofert lo mnor cambi.

—

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Adminstració d' aquesta ciutat pujá á 1176 43 ptas.

Circular important

Comissió d' aussilis als soldats ferits ó malalts procedents de Cuba y Filipinas.

Senyor Director de Lo Somatent.

Molt senyor nostre: Acordat l' aussili dels soldats del cupo d' aquesta ciutat que á la mateixa regressin ferits ó malalts procedents de Cuba y Filipinas, la Comissió al efecte designada estimá convenient pera 'l millor éxit de sa gestió, obrir una suscripció pública pera atendre ab son producte á obra tan humanitaria.

Si probas té donadas la ciutat de Reus de que jamay permaneix sorda á la veu de la caritat, no ha de desmentir tampoch sos sentiments en la present ocasió, tractantse d' acudir en aussili dels que, desprès d' haver ofert sas vidas en defensa dels sagrats interessos de la Patria, á ella retornan portant en sa constitució, avans forta y robusta, los dolorosos efectes de la lluyta, agravats ab los d' un clima maligne, y que, las més de las vegadas, ocasionan la mort del individuo per no comptar ab suficients medis ab que atendre al necessari régimen curatiu á que deu sometres.

Res mes just, donchs, que contribuhir cada hú en la mida de sas forsas al alivi possible de nostres soldats fent menos angustiosa sa trista situació: res més humanitari, que eixugar, en quant nos sía dable, las llágrimas que causan las consecuencias de las cruentas guerras colonials en lo sí de moltíssimas familias.

Aquesta Comissió consideraría ofendre 'ls sentiments de vosté extenentse en consideracions pera demostrar la necessitat d' acudir en aussili dels soldats que retornan: aqueixa necessitat queda posada en evidencia ab la simple enunciació del objecte que aquella 's proposa, y d' aquí que 's limiti á pregarli encarescudament se digni continuar son nom en la suscripció oberta, omplint al efecte lo butlletí que s' acompanya al peu de la present, que li será recullida á la possible brevetat.

Conceptuém necessari significarli també, que encar quan los donatius se recullirán mensualment, mentres duri la situació creada per las guerras, lo suscrit quedará lliure de tot compromís, pera 'l cas de que no desitji continuar figurant en las llistas per qualsevol motiu, y que la suscripció pot ferse per las cuotas de á pesseta ó cincuanta céntims que cada hú tingui á bé senyalar.

Donantli per son concurs las gracias més expressivas, quedan de vostés atents S. S. Q. B. S. M.,

Joseph María Borrás.—Eugeni Mata.—Juliá Nougués.—Genaro Bartuli.—Jaume Constantí.—Joseph Domenech.

Butlletí de suscripció

Don. . . . . habitant en. . . . . núm. . . . se suscriu per. . . . cuota mensual de. . . . pessetas pera aussiliar als soldats ferits ó malalts que regressan de Cuba y Filipinas.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 9 de Febrer de 1898

Naixements

Francisco Batista Batista, de Francisco y Antonia.

Matrimonis

Amable Escolante Perez Vento, con Carmen Marquez Sanchez.

Defuncions

Juan Bargalló Torrell, 4 mesos, San Roc 17.—Francisco Vilella Segura, 84 anys, San Francisco 5.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Saturní.
Sant de demá.—Santa Olalla.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64 95	Filipinas	'
Exterior	81·22	Aduanas	97·25
Amortisable	76 62	Cubas 1886	92 50
Fransas	16 25	Cubas 1890	76·50
Norts	22·80	Obs. 6 0|0 Fransa	71·25
Exterior París	61·40	Obs. 3 0|0 »	39·

GIROS

París	33·10	Londres	33·58

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

BOLSA DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64·91	Cubas del 86	92 56
Exterior	81·23	Cubas del 90	76 50
Colonial	94·	Aduanas	97·12
Norts	22 85	Oblg. 5 p 0|0 Almansa	78·75
Fransas	16 30	Id. 3 p 0|0 Fransa	38 87
Filipinas	95 62		

PARÍS

Exterior	61·43	Norts	'

GIROS

París	33·10	Londres	33·58

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 9

De Bilbao y esc. en 34 ds. v. «Gijón», de 446 toneladas, ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

De Palma de Mallorca en 13 horas v. suech «Italia», de 903 ts., ab lastre, consignat als senyors Boada germans.

De Bilbao y esc. en 19 dias v. «Cabo Peñas», de 1.213 ts., ab efectes, consignat á don Marián Pares.

De Port-Vendres pol. gol. francesa «Jenne Lucíenne», de 63 ts., ab efectes, consignat á don Anton Mariné.

Despatxadas

Pera Gothemburgo y esc. v. suech «Italia», ab efectes.

Pera Barcelona o. «Gijón», ab tránzit.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Peñas», ab carga general.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufreixen la majoría dels herniats (TRENCATS) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuría permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltía, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoni'n ho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omopláticha pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.ª

TELEGRAMAS

Madrid 10.

Un cablegrama de Cuba dona compte del regrés á la Habana del general Blanco.

Fou rebut en la estació pel Gobern colonial, generals, quefes y totas las autoritats.

En lo mateix tren que 'l general Blanco, regressá á la Habana l' ex-cabecilla Massó.

—En la Bolsa ha circulat lo rumor de que 'l senyor Dupuy de Lome havía sigut abjecte de manifestacions hostils á Washington.

No he pogut comprobar la noticia, que suposo destituhida de fundament.

—L' embaixador d' Italia á Espanya ha tornat á conferenciar ab lo ministre de Marina.

S' atribuheix importancia á aquestas entrevistas.

Lo Gobern no ha rebut noticias oficials de Cuba ni dels Estats Units, desprès dels telégramas que he comunicat.

Los despaigs particulars están conformes en que de moment no hi ha que temer sorgeixin complicacions entre 'ls Estats Units y Espanya.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m.(per Vilafranca).
9'46 m (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	9'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	9'30 m.
De Lleyda y Huesca	7'30 m.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografía, per id.	4 "
«Poesías», per Manel Marinel-lo,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4 "
«Lo Pí de las tres brancas», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masifern	4 "
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesías», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxería,	12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu,	12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 "

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:

«Sant Ramón»,	2 rals.
«Plany»,	2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4 "

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe.	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer.	2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentas obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francés

Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de París, individuo matriculat del Consulat general de Fransa, á Barcelona, condecorat á Fransa y á l' extranjer.

Pera 'ls que 's dedican al ?? MERS

Se fa un curs de *Llengua francesa* y de *pronunciació correcta* y s' apren lo Francés en *sis mesos*, per medi de son método simplificat, instructiu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Pera 'ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan *llissons particulars preparatorias* als exámens del *Institut de Reus*, contestant en *castellá* las preguntas del primer curs y las del segon curs en un *francés correcte*; seguint párrafo per párrafo l' ordre de sos respectius programas; abdós cursos tractats en un estil concís y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forsada» per ser parlat y escrit *exclusivament* en francés.

Pera 'ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en cualsevol Colegi, á títul de EXTERNS

Se fan las *correccions* de sas llibretas d' apunts, ab *explicacions complementarias*, fins lo punt de que 's quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramàtica sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionals.--Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon.--Reus.

NOTA.—Als senyorets gustosos de seguir un d' aquets tres cursos, s' aconsella comprar avans, per UN RAL *en la imprempta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer cuadern del curs simplificat e Gramática francesa pera ús dels espanyols per Mr. Ch. Gougeard y aixó pera enterarse de son prefaci y formarse una idea de la claretat y concisió del text de sa obra.*

Advertencia important: Dits cursos no exigeixen compras de llibres; pera seguir lo primer bastará comprar cada mes un cuadern de mon método simplificat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatoris als exámens de Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programas corresponents que valen sols CUATRE RALS, *en casa de son autor Sr. D. Lluis de Olavarrieta Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.*

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.